

اَلدَّرْسُ الْأَوَّلُ	ذاكَ هُوَ اللّٰهُ	۴
	اَلْمُعجَم	۵
	إعلَموا - اَلْأَفعالُ وَ الضَّمائرُ وَ أَسماءُ الْإشارةِ	۶
	حِوارٌ - اَلتَّعارُف	۱۱
	اَلتَّمارين	۱۲
	اَلْبَحثُ الْعِلميُّ	۱۵
اَلدَّرْسُ الثّاني	إنَّكُم مَسؤولونَ	۱۷
	اَلْمُعجَم	۱۹
	حَولَ النَّصِّ	۱۹
	إعلَموا - اَلْأعدادُ مِن واحِدٍ إلىٰ مِئةٍ	۲۰
	حِوارٌ - في مَطارِ النَّجَفِ	۲۲
	اَلتَّمارين	۲۳
	اَلْبَحثُ الْعِلميُّ	۲۶
اَلدَّرْسُ الثّالِثُ	مَطَرُ السَّمَكِ	۲۷
	اَلْمُعجَم	۲۹
	حَولَ النَّصِّ	۲۹
	إعلَموا - اَلْفِعلُ الثُّلاثي الْمُجَرَّدُ وَ الْمَزيدُ (۱)- اَلْفِعلُ اللّازِمُ وَ الْفِعلُ الْمُتَعَدّي	۳۰
	حِوارٌ - في قِسمِ الْجَوازاتِ	۳۶
	اَلتَّمارين	۳۷
	اَلْبَحثُ الْعِلميُّ	۳۹
	لِلتَّمرينِ في الْمَنزِلِ	۴۰
اَلدَّرْسُ الرّابِعُ	اَلتَّعايُشُ السِّلميُّ	۴۱
	اَلْمُعجَم	۴۳
	حَولَ النَّصِّ	۴۳
	إعلَموا - اَلْفِعلُ الثُّلاثي الْمَزيدُ (۲)	۴۴
	حِوارٌ - في صالَةِ التَّفتيشِ	۵۱
	اَلتَّمارين	۵۲
	اَلْبَحثُ الْعِلميُّ	۵۵

DaneshSad
دانش صد

اَلْفِهرِسُ

شماره درس	موضوع	شماره صفحه
اَلدَّرْسُ الْخامِسُ	هٰذا خَلقُ اللّٰهِ	۵۶
	اَلْمُعجَمُ	۵۷
	حَولَ النَّصِّ	۵۸
	اِعلَموا - اَلْجُمْلَةُ الْفِعليَّةُ و الِاسْميَّةُ	۵۸
	حِوارٌ - مَعَ سائِقِ سَيّارَةِ الْأُجرَةِ	۶۰
	اَلتَّمارين	۶۱
	اَلْبَحثُ العِلميُّ	۶۴
اَلدَّرْسُ السّادِسُ	اَلْمَعالِمُ الخَلّابَةُ	۶۹
	اَلْمُعجَمُ	۷۱
	حَولَ النَّصِّ	۷۱
	اِعلَموا - إعرابُ أَجزاءِ الْجُملَةِ الِاسْميَّةِ وَ الْفِعليَّةِ - إعرابُ الصِّفَةِ وَ الْمُضافِ إلَيهِ	۷۲
	حِوارٌ - فِي الصَّيدَليَّةِ	۷۵
	اَلتَّمارين	۷۶
اَلدَّرْسُ السّابِعُ	صِناعَةُ النِّفطِ	۷۹
	اَلْمُعجَمُ	۸۰
	حَولَ النَّصِّ	۸۱
	اِعلَموا - اَلْفِعْلُ الْمَجهولُ	۸۲
	حِوارٌ -مَعَ مَسؤولِ اسْتِقبالِ الْفُندُقِ	۸۵
	اَلتَّمارين	۸۶
	اَلْبَحثُ العِلميُّ	۸۸
اَلدَّرْسُ الثّامِنُ	يا مَن فِي البِحارِ عَجائِبُهُ مِنْ دُعاءِ الْجَوشَنِ الْكَبيرِ	۸۹
	اَلْمُعجَمُ	۹۱
	حَولَ النَّصِّ	۹۱
	اِعلَموا - اَلْجارُّ وَ الْمَجرورُ وَ نونُ الْوِقايَةِ	۹۲
	حِوارٌ - مَعَ مُشرِفِ الْخَدَماتِ	۹۶
	اَلتَّمارين	۹۷
	اَلْبَحثُ الْعِلميُّ	۱۰۰
جمع مکسر - درس به درس		۱۰۱

DaneshSad
دانش صد

اَلدّرسُ الْأوّلُ برگرد

﴿اَلْحَمدُ لِلّهِ الَّذي خَلَقَ السَّماواتِ وَ الْأرضَ وَ جَعَلَ[1] الظُّلُماتِ وَ النّورَ﴾ اَلأنعام/ ۱

ستایش از آنِ خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و روشنایی را قرار داد.

اَلدَّرْسُ الْاوَّلُ (درس اول)

ذاكَ هوَ اللّهُ آن همان خداست.

أُنْظُرْ لِتِلْكَ الشَّجَرَه ذاتِ الْغُصونِ النَّضِرَه[2]

به آن درختِ دارای شاخه های تر و تازه بنگر.

كَيفَ نَمَتْ مِنْ حَبَّةٍ وَ كَيفَ صارَتْ شَجَرَه

چگونه از دانه ای روییده و درختی شده است؟

فَابْحَثْ وَ قُل مَنْ ذَا الَّذی يُخْرِجُ مِنهَا الثَّمَرَه

پس جستجو کن وبگو چه کسی میوه را از آن بیرون می آورد؟

وَ انْظُرْ إِلَى الشَّمسِ الَّتي جَذوَتُها مُسْتَعِرَه

وبه خورشیدی که پاره آتش آن فروزان است بنگر.

فيها ضِياءٌ وَ بِها حَرارَةٌ مُنتَشِرَه

در آن نور هست و به کمک آن گرمای پراکنده هست.

مَنْ ذَا الَّذي أَوْجَدَها في الْجَوِّ مِثلَ الشَّرَرَه

چه کسی آن را در فضا همچو پارهٔ آتش پدید آورد؟

ذاكَ هوَ اللّهُ الَّذی أنعُمُهُ مُنهَمِرَه

آن همان خدایی است که نعمت‌هایش ریزان است.

ذو حِكمَةٍ بالِغَةٍ وَ قُدرَةٍ مُقتَدِرَه

دارای (حکمتی) دانشی کامل و نیرویی توانا است.

---

[1] جعل در «**جَعَلَ الظُّلُماتِ**»به معنای «ساخت، خلق کرد» مکمل«خلق» است. به تعبیر دیگر «جعل» در همان بدو خلق و آفرینش، علت وجودی هر چیزی است. / در معنای ایجاد شیء برای همین یک مفعولی است.

قاموس قرآن.ج۲: جعل به معنای «قرار داد» در مرتبه تالی وجود و حالتی بعد از وجود است و نیز ربط دو موجود به کار رفته است؛ مثلا در ﴿**و لو شاء ربُّك لجعل النّاسَ أمّةً واحِدةً ...**﴾ هود:۱۱۸ **اگر پروردگارت می‌خواست همهٔ مردم را به اجبار امت واحدی بدون هیچ اختلاف قرار می‌داد.** خلاصه «جعل» در این آیه قرار داد معنا نمی دهد.

استعمال «جعل» برای آن است که ظلمات و نور در مقام دوّم و همچون سایه نسبت به ذی سایه است و خلقت آسمان‌ها و زمین و ایجاد آفتاب و ماه و غیره، به‌وجود آمدن ظلمت و نور را لازم گرفته است لذا در سموات و الأرض «خلق» و در ظلمات و نور «جعل» آورده است.منبع: قرشی نبایی، علی اکبر، قاموس قرآن، برگرفته از مقاله «جعل»، ص۳۸

[2] **اَلشّاعِرُ** :مَعروفٌ الرّصافيُّ، شاعِرٌ عِراقيٌّ مِن أَبٍ كُردِيِّ النَّسَبِ وَ أُمٍّ تُركَمانيَّةٍ، لَهُ آثارٌ كَثيرَةٌ في النَّثرِ وَ الشِّعرِ.

DaneshSad دانش صد

انْـظُـرْ إِلَـى الـلَّـيـلِ فَـمَـنْ أَوْجَـدَ فـيـهِ قَـمَـرَه

به شب بنگر؛ پس چه کسی ماهش را درآن پدید آورده است؟

وَ زانَـــهُ بِـأَنْجُمٍ كَالدُّرَرِ الْـمُـنـتَـشِـرَه

و با ستارگانی مانند مرواریدهای پراکنده آراست؟ (زینت داد)

وَ انْـظُـرْ إِلَـى الْـغَـيـمِ فَـمَـنْ أَنـزَلَ مِـنْـهُ مَـطَـرَه

وبه ابر بنگر؛ پس چه کسی بارانش را از آن نازل کرد؟

فَـــصَـــيَّـــرَ الْأَرضَ بِـــه بَعْدَ اغْبِرارٍ خَضِـــــرَه

وزمین را پس از تیره رنگی (غبارآلودگی) سرسبز گردانید؟

وَ انْـظُـرْ إِلَـى الْـمَـرْءِ وَ قُـل مَنْ شَـقَّ فيهِ بَـصَـــرَه

و به انسان بنگر و بگو چه کسی بینایی را در او شکافت؟

مَـنْ ذَا الَّـذي جَـهَّـزَهُ بِـقُـوَّةٍ مُـفْـتَـكِـرَه

چه کسی اورا به نیرویی اندیشمند مجهّز کرد؟

ذاكَ هـوَ الـلّـهُ الَّـذي أَنـعُـمُـهُ مُـنـهَـمِـرَه

آن همان خدایی است که نعمت‌هایش ریزان است.

❐ آموختن معنای کلمات باید در خلال ترجمهٔ متون و عبارات محقّق شود.

✿ اَلْمُعجَم ✿ برگرد

إغبِرار: تیره رنگی، غبارآلودگی	دُرَر: مرواریدها (مفرد: دُرّ)	غصُون: شاخه‌ها (مفرد: غُصْن)
أَنجُم: ستارگان «مفرد :نَجم، نَجمَة»	ذا: این ← هٰذا	غَيم: ابر
أَنزَلَ: نازل کرد	ذات: دارای	قُلْ: بگو
أَنعُم: نعمت‌ها «مفرد: نِعمَة»	ذاكَ: آن	مُستَعِرَة: فروزان
أَوْجَدَ: پدید آورد	ذو: دارای	مُفتَكِرَة: اندیشمند
بالِغ: کامل	زانَ: زینت داد	مُنهَمِرَة: ریزان
جَذوَة: پارهٔ آتش	شَرَرَة: اخگر (پارهٔ آتش)	نَضِرَة: تر و تازه
جَهَّزَ: مجهّز کرد	شَقَّ: شکافت	نَمَتْ: رشد کرد «مؤنّثِ نَما»
خَضِرَة: سرسبز	صَيَّرَ: گردانید	يُخْرِجُ: درمی‌آورَد
	ضياء: روشنایی	

DaneshSad دانش صد

اِعلَموا [1] برگرد

صِيَغُ الْأَفعالِ

با نام گذاری صیغه‌های (ساخت‌های) فعل‌ها در دستور زبان عربی آشنا شوید.

نام صیغه[2](ساخت) به فارسی و عربی		ضمیر		ماضی	مضارع	امر	نهی
اوّل شخص مفرد	متکلّم وحده	من	أنا	فَعَلْتُ	أَفْعَلُ		
دوم شخص مفرد	مفرد مذکّر مخاطب[3]	تو	أنتَ	فَعَلْتَ	تَفْعَلُ	اِفْعَلْ	لا تَفعَلْ
	مفرد مؤنّث مخاطب		أنتِ	فَعَلْتِ	تَفْعَلينَ	اِفْعَلي	لا تَفعَلي
سوم شخص مفرد	مفرد مذکّر غایب	او	هُوَ	هيَ	يَفْعَلُ		
	مفرد مؤنّث غایب		هِيَ	فَعَلَتْ	تَفْعَلُ		
اوّل شخص جمع	متکلّم مع الغیر	ما	نَحنُ	فَعَلْنا	نَفْعَلُ		
دوم شخص جمع	جمع مذکّر مخاطب	شما	أنتُم	فَعَلْتُم	تَفْعَلونَ	اِفْعَلوا	لا تَفعَلوا
	جمع مؤنّث مخاطب		أَنتُنَّ	فَعَلْتُنَّ	تَفْعَلْنَ	اِفْعَلْنَ	لا تَفعَلْنَ
	مثنّای مذکّر مخاطب		أنتُما	فَعَلْتُما	تَفْعَلانِ	اِفْعَلا	لا تَفعَلا
	مثنّای مؤنّث مخاطب		أنتُما	فَعَلْتُما	تَفْعَلانِ	اِفْعَلا	لا تَفعَلا
سوم شخص جمع	جمع مذکّر غایب	ایشان	هُما	فَعَلا	يَفْعَلانِ		
	جمع مؤنّث غایب		هُما	فَعَلَتا	تَفْعَلانِ		
	مثنّای مذکّر غایب		هُم	فَعَلوا	يَفْعَلونَ		
	مثنّای مؤنّث غایب		هُنَّ	فَعَلْنَ	يَفْعَلْنَ		

[3] این بخش یادآوری مهم ترین قواعد سال های گذشته و برای «مطالعه در خانه» است.

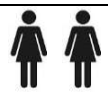
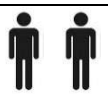
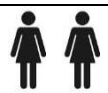
[2] از ذکر نام صیغه‌ها به صورت للغائب، للمخاطب و ...در ارزشیابی و کنکور خودداری شود.

DaneshSad دانش صد

ترتيبُ الْأفعالِ وَ الضَّمائِرِ فِـي اللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ

	اَلصِّيغَة	اَلضَّميرُ الْمُنفَصِلُ	اَلضَّميرُ الْمُتَّصِلُ	اَلْفِعلُ الْماضي	اَلْفِعلُ الْمُضارِعُ	فِعلُ الْأَمرِ	فِعل النهْي
١	اَلْمُفرَدُ الْمُذَكَّرُ الْغائِبُ	هُوَ	ـهُ	فَعَلَ	يَفْعَلُ		
٢	اَلْمُثَنَّى الْمُذَكَّرُ الْغائِبُ	هُما	ـهُما	فَعَلا	يَفْعَلانِ		
٣	اَلْجَمعُ الْمُذَكَّرُ الْغائِبُ	هُمْ	ـهُمْ	فَعَلوا	يَفْعَلونَ		
۴	اَلْمُفرَدُ الْمُؤَنَّثُ الْغائِبُ	هِيَ	ـها	فَعَلَتْ	تَفْعَلُ		
۵	اَلْمُثَنَّى الْمُؤَنَّثُ الْغائِبُ	هُما	ـهُما	فَعَلَتا	تَفْعَلانِ		
۶	اَلْجَمعُ الْمُؤَنَّثُ الْغائِبُ	هُنَّ	ـهُنَّ	فَعَلْنَ	يَفْعَلْنَ		
٧	اَلْمُفرَدُ الْمُذَكَّرُ الْمُخاطَبُ	أنتَ	ـكَ	فَعَلْتَ	تَفْعَلُ	اِفْعَلْ	لا تَفعَلْ
٨	اَلْمُثَنَّى الْمُذَكَّرُ الْمُخاطَبُ	أنتُما	ـكُما	فَعَلْتُما	تَفْعَلانِ	اِفْعَلا	لا تَفعَلا
٩	اَلْجَمعُ الْمُذَكَّرُ الْمُخاطَبُ	أنتُم	ـكُمْ	فَعَلْتُم	تَفْعَلونَ	اِفْعَلوا	لا تَفعَلوا
١٠	اَلْمُفرَدُ الْمُؤَنَّثُ الْمُخاطَبُ	أنتِ	ـكِ	فَعَلْتِ	تَفْعَلينَ	اِفْعَلي	لا تَفعَلي
١١	اَلْمُثَنَّى الْمُؤَنَّثُ الْمُخاطَبُ	أنتُما	ـكُما	فَعَلْتُما	تَفْعَلانِ	اِفْعَلا	لا تَفعَلا
١٢	اَلْجَمعُ الْمُؤَنَّثُ الْمُخاطَبُ	أَنتُنَّ	ـكُنَّ	فَعَلْتُنَّ	تَفْعَلْنَ	اِفْعَلْنَ	لا تَفعَلْنَ
١٣	اَلْمُتَكَلِّمُ وَحْدَهُ	أنا	ـي	فَعَلْتُ	أَفْعَلُ		
١۴	اَلْمُتَكَلِّمُ مَعَ الْغَيرِ	نَحنُ	ـنا	فَعَلْنا	نَفْعَلُ		

اَلضَّمائِر

	ضمیر منفصل		ضمیر متّصل		مثال
من	أنا		ـي	أنا و أُسرتِـي	من و خانواده‌ام
تو	أنتَ		ـكَ	أنتَ وَ صَديقُكَ	تو و دوستت
	أنتِ		ـكِ	أنتِ وَ صَديقَتُكِ	
او	هُوَ		ـهُ	هُوَ وَ زَميلُهُ	او و هم کلاسی‌اش
	هِيَ		ـها	هِيَ وَ زميلَتُها	
ما	نَحنُ		ـنا	نَحنُ وَ مَدرَستُنا	ما و مدرسه‌مان
شما	أنتُم		ـكُم	أنتُم وَ أصدِقاؤُكُم	شما و دوستانتان
	أَنتُنَّ		ـكُنّ	أنتُنَّ وَ صَدقاتُكُنَّ	
	أنتُما		ـكُما	أنتُما وَ صَديقاكُما	
	أنتُما		ـكُما	أنتُما وَ صَديقَتاكُما	
ایشان	هُم		ـهُم	هُم وَ زُمَلاؤُهُم	ایشان و هم‌کلاسی‌هایشان
	هُنَّ		ـهُنّ	هُنَّ وَ زُميلاتُهُنَّ	
	هُما		ـهُما	هُما وَ زَميلاهُما	
	هُما		ـهُما	هُما وَ زَميلَتاهُما	

مَعنَی الْأَفعالِ

ماضی		مضارع		امر		نهی	
انجام دادم	فَعَلْتُ	انجام می‌دهم	أَفْعَلُ				
انجام دادی	فَعَلْتَ	انجام می‌دهی	تَفْعَلُ	انجام بده	اِفْعَلْ	انجام نده	لا تَفعَلْ
	فَعَلْتِ		تَفْعَلينَ		اِفْعَلي		لا تَفعَلي
انجام داد	فَعَلَ	انجام می‌دهد	يَفْعَلُ				
	فَعَلَتْ		تَفْعَلُ				
انجام دادیم	فَعَلْنا	انجام می‌دهیم	نَفْعَلُ				
انجام دادید	فَعَلْتُم	انجام می‌دهید	تَفْعَلونَ	انجام بدهید	اِفْعَلوا	انجام ندهید	لا تَفعَلوا
	فَعَلْتُنَّ		تَفْعَلْنَ		اِفْعَلْنَ		لا تَفعَلْنَ
	فَعَلْتُما		تَفْعَلانِ		اِفْعَلا		لا تَفعَلا
	فَعَلْتُما		تَفْعَلانِ		اِفْعَلا		لا تَفعَلا
انجام دادند	فَعَلوا	انجام می‌دهند	يَفْعَلونَ				
	فَعَلْنَ		يَفْعَلْنَ				
	فَعَلا		يَفْعَلانِ				
	فَعَلَتا		تَفْعَلانِ				

اسم اشاره[1]

هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم دارای ال نباشد:
اسم اشاره، به شکلی که دیده می شود معنا می کنیم.

و اسم بعد از آن، در نقش خبر

هذا فلّاحٌ. این کشاورز است.

هؤلاء فلّاحون: اینان کشاورزند.

هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم دارای ال بیاید:
اسم اشاره را به صورت مفرد (این یا آن) ترجمه می کنیم.
اسم بعد از اشاره را مشار الیه یا تابع می گوییم.

این کشاورز (مذکّر)		هٰذَا الْفَلّاحُ
این کشاورز (مؤنث)		هٰذِهِ الْفَلّاحةُ
این کشاورزان (جمع مذکّر)		هٰؤُلاءِ الْفَلّاحونَ هٰؤُلاءِ الْفَلّاحينَ
این کشاورزان (جمع مؤنّث)		هٰؤُلاءِ الْفَلّاحاتُ
این کشاورزان (مثنای مذکّر)		هٰذانِ الْفَلّاحانِ هٰذَينِ الْفَلّاحَينِ
این کشاورزان (مثنای مؤنّث)		هاتانِ الْفَلّاحَتانِ هاتَينِ الْفَلّاحَتَينِ

۱- اسم اشارهٔ دور برای «مفرد مذکّر: ذٰلِكَ» و برای «مفرد مؤنّث: تِلْكَ» به معنای «آن» است.
اسم اشارهٔ دور برای «جمع مذکّر» و «جمع مؤنّث» به صورتِ مشترک «أُولٰئِكَ» است.

DaneshSad
دانش صد

❐ در گروه‌های دو نفره، شبیه گفت‌وگوی زیر را اجرا کنید.

حِوارٌ برگرد

اَلتَّعارُفُ[1]

آشنایی با یکدیگر

◆ زائِرُ مَرقَدِ أميرِ الْمُؤمِنينَ عَلىّ عَلَيْهِ السَّلامُ زائر مرقد امیر مومنان علی (ع)	◆ أَحَدُ الْمُوَظَّفينَ في قاعَةِ[2] الْمَطارِ[3] یکی از کارمندان در سالن فرودگاه

◆ السّلامُ عَلَيكُمْ. **سلام علیکم**	◆ عَلَيكُمُ السَّلامُ وَ رَحمَةُ اللّهِ وَ بَرَكاتُهُ. درود و مهر و برکت‌های خدا بر شما باد
◆ صَباحَ الْخَيرِ يا أَخي. **صبح به خیر برادر(ای برادرم).**	◆ **صَباحَ النّورِ وَ السّرورِ.** صبح به روشنایی و شادی.
◆ كَيْفَ حالُكَ؟ **حالت چطوره؟**	◆ **أنا بِخَيْرٍ، وَ كَيْفَ أنْتَ؟** من خوبم، وتو چطوری؟
◆ بِخَيْرٍ وَ الْحَمدُ لِلّهِ. **خوبم، خدا را شکر.**	◆ **عَفواً، مِنْ أَينَ أَنتَ؟** ببخشید، اهل کجایی؟
◆ أنا مِنَ الْجُمهوريَّةِ الْإسلاميَّةِ الْإيرانيَّةِ. **من از جمهوری اسلامی ایرانم.**	◆ **مَا اسْمُكَ الْكَريمُ؟** اسم شریف شما چیه؟
◆ إسمي حُسَيْنٌ وَ مَا اسْمُكَ الْكَريمُ؟ **اسم من حسینه و اسم شریف شما چیه؟**	◆ **اِسْمي عَبْدُ الرَّحمانِ.** اسم من عبد الرحمانه.
◆ هَلْ سافَرْتَ إلىٰ إيرانَ حَتَّى الْآنَ؟ **آیا تا کنون به ایران مسافرت کردی؟**	◆ **لا، مَعَ الْأَسَفِ. لكِنّي أُحِبُّ أَنْ أُسافِرَ[5].** نه، متأسفانه. ولی من دوست دارم سفر کنم.
◆ إنْ شاءَ اللّهُ تُسافِرُ إلىٰ إيرانَ! **اکه خدا بخواد به ایران سفر می‌کنی؟**	◆ **إنْ شاءَ اللّهُ؛ إلَى اللِّقاءِ؛ مَعَ السَّلامَةِ.** ان شاء اللّه، به امید دیدار؛ به سلامت.
◆ فِي أَمانِ اللّهِ. **خدا حافظ (در پناه خدا)**	◆ **فِي أَمانِ اللّهِ وَ حِفظِهِ، يا حَبيبي.** خداحافظ (در پناه خدا و حفاظت او باشی)، دوست من (ای دوست من)

۱. **تَعارُف:** آشنایی با یکدیگر ۲. **قاعَة:** سالن«جمع: قاعات» ۳. **مَطار:** فرودگاه «جمع: مَطارات» ٤. **أَنْ أُسافِرَ** :که سفر کنم
«ماضي:سافَرَ/ مضارع: يُسافِرُ»

DaneshSad دانش صد

اَلتَّمارين برگرد

● اَلتَّمْرينُ الْأَوَّلُ: كَمِّلْ تَرجَمَةَ الْآياتِ وَ الْأَحاديثِ التّالِيَةِ.

۱- ﴿يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنوا لِمَ تَقولونَ ما لا تَفعَلونَ﴾ الصّف : ۲
ای کسانی که ایمان آورده‌اید، ..... . ✍ چرا می‌گویید آنچه انجام نمی‌دهید.

۲- ﴿وَ اعْمَلوا صالِحاً إِنّي بِما تَعمَلونَ عَليمٌ﴾ اَلمؤمنون : ۵۱
و کار نیکو ..... . ✍ انجام دهید؛ زیرا من به آنچه انجام می‌دهید، آگاهم.

۳- ﴿رَبَّنا لا تَجعَلْنا مَعَ القَومِ الظّالِمينَ﴾ اَلأعراف :۴۷
پروردگارا، ..... . ✍ ما را با گروه ستمکار قرار مده.

۴- «أَحَبُّ الْعِبادِ إِلَى اللّهِ ﷻ رَجُلٌ صَدوقٌ في حَديثِهِ، مُحافِظٌ عَلىٰ صَلَواتِهِ وَما افْتَرَضَ اللّهُ عَلَيهِ مَعَ أَداءِ الْأَمانَةِ.» اَلإمامُ الصّادِقُ ﷺ
محبوب‌ترین بندگان نزد ..... ﷻ کسی است که درگفتارش ..... باشد و بر ..... و آنچه خدا بر او واجب کرده است ..... کند و ..... را به صاحبش برگرداند.
✍ خداوند - راستگو - نمازهایش (گزاردن نمازهایش) - مراقبت - امانت

۵- « اِرحَمْ مَنْ فِي الْأَرضِ يَرحَمْكَ مَنْ فِي السَّماءِ. » رَسولُ اللّهِ ﷺ
به کسی که در زمین است ..... . ✍رحم کن تا کسی که در آسمان است ، به تو رحم کند.

۶- « اُطلُبوا الْعِلمَ وَلَو بِالصّينِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلمِ فَريضَةٌ. » رَسولُ اللّهِ ﷺ
دانش را طلب کنید گرچه ..... ، زیرا طلبِ دانش ..... . ✍ در چین باشد- واجب است.

●اَلتَّمْرينُ الثّاني: اِقرَأ الْأَحاديثَ التّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنْ تَرجَمَتَهَا الصَّحيحَةَ.

۱- « إعمَلْ لِدُنياكَ كَأَنَّكَ تَعيشُ أَبداً وَ اعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تموتُ غداً.» رَسولُ اللّهِ ﷺ
برای (دنیایت☐ - دنیا☐) چنان کار کن گویی همیشه (زندگی می‌کنی☐ - لذّت می‌بری☐)
و برای آخرتت چنان کار کن گویی (فردا می‌میری☐ - نزدیک است بمیری☐).
✍ دنیایت_ زندگی می کنی _ فردا می‌میری

۲- « اُنظُرْ إِلىٰ ما قالَ وَ لا تَنظُرْ إِلىٰ مَن قالَ.» أميرُ الْمؤمنين عليّ عَلَيهِ السَّلامُ
به آنچه گفته است (بنگر☐- می‌نگرم☐) و به آن که گفته است(ننگر☐- نمی‌نگرم ☐).
✍ بنگر _ ننگر

۳- « إذا مَلَكَ الْأَراذِلُ هَلَكَ الْأَفاضِلُ.» أميرُ الْمؤمنين عليّ عَلَيهِ السَّلامُ
هرگاه فرومایگان«فرومایه‌ترها»،(به فرمانروایی برسند☐ - گرامی شوند☐)؛ شایستگان «برترها» هلاک می‌شوند.
✍ به فرمانروایی برسند

۴- « مَن زَرَعَ الْعُدوانَ حَصَدَ الْخُسرانَ.» أميرُ الْمؤمنين عليّ عَلَيهِ السَّلامُ
هرکس (دشمنی☐ - دوستی☐) کاشت؛ (زیان☐ - سود☐) درو کرد. ✍ دشمنی_ زیان

DaneshSad
دانش صد

٥- « اَلْكَلامُ كَالدَّواءِ؛ قَليلُهُ يَنفَعُ وَ كَثيرُهُ قاتِلٌ.» أميرُ المؤمنين عليّ عَلَيهِ السَّلامُ
سخن مانند داروست. اندکش (سود می‌رساند☐ - شِفا می‌دهد☐) و بسیارش کُشنده است.
✍ **سود می‌رساند**

٦- إذا قَدَرْتَ عَلىٰ عَدوِّكَ؛ فَاجْعَلِ الْعَفوَ عَنهُ شُكراً لِلْقُدرَةِ عَلَيه. أميرُ المؤمنين عليّ عَلَيهِ السَّلامُ
هر گاه (بر دشمنت قادر شدی☐ – دشمن را شکست دادی☐)، پس بخشیدنِ او را شکرانهٔ قدرت یافتن بر او(قرار می‌دهی☐ - قرار بده☐).
✍ **بر دشمنت قادر شدی**(توانایی یافتی) **– قرار بده**

٧- قَولُ «لا أَعْلَمُ » نِصفُ الْعِلْمِ. أميرُ المؤمنين عليّ عَلَيهِ السَّلامُ
گفتنِ (می‌دانم☐ - نمی‌دانم☐) نیمی از دانش است.
✍ **نمی‌دانم**

کَمِّل: تکمیل کن / **عَيِّنْ:** تعیین کن، مشخص کن
بیشتر بدانیم: الدنیا≠ الآخِرَة / تَعیشُ≠ تَموتُ/ أنظُرْ ≠ لا تَنظُرْ / الْأراذِلُ ≠ الْأفاضِلُ / قَليلٌ ≠كَثيرٌ / يَنفَعُ ≠ يَضرُّ

● **التَّمرينُ الثّالِثُ: ضَعْ[1] فِي الدّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُناسِبَ. «كَلِمَةٌ واحِدَةٌ زائِدَةٌ»**

١- اَلشَّرَرَةُ (اخگر)
٢- اَلشَّمْسُ (خورشید)
٣- اَلْقَمَرُ (ماه)
٤- اَلْأنعُمُ (نعمت‌ها)
٥- اَلْغَيْمُ (ابر)
٦- اَلْفُستان(پیراهن زنانه)
٧- اَلدُّرَرُ (مرواریدها)

① قِطعَةٌ مُنفَصِلَةٌ عَنِ النّارِ الْمُستَعِرَةِ.
(پاره ای جدا از آتشِ فروزان است.)

② جذوَتُها مستَعِرَةٌ، فيها ضياءٌ وَ بِها حَرارَةٌ مُنتَشِرةٌ.
(آتشش فروزان است، درآن روشنایی است و به کمکْ آن گرمایی پراکنده است.)

③ كوكَبٌ يدَورُ حَولَ الْأرضِ؛ ضياؤُهُ مِنَ الشَّمسِ.
(ستاره ای است که به دور زمین می‌چرخد ، روشنایی‌اش از خورشید است.)

④ مِنَ الْأحجارِ الْجَميلَةِ الْغالِيَةِ ذاتِ اللَّونِ الْأبيَضِ.
(از سنگ‌های زیبا ی گران قیمتِ دارای رنگ سفید هستند.)

⑤ بخارٌ مُتَراكِمٌ فِي السَّماءِ يَنزِلُ مِنهُ الْمَطَرُ.
(بخاری فشرده و انبوه (جمع شده) در آسمان است که باران از آن می‌بارد.)

⑥ مِنَ الْمَلابِسِ النِّسائيَّةِ ذاتِ الْأَلوانِ الْمُختَلِفَةِ.
(ازلباس‌های زنانه دارای رنگ‌های مختلف است.)

١- ضَعْ: بگذار

● اَلتَّمرينُ الرّابِعُ: ضَعْ هٰذِهِ الْجُمَلَ وَ التَّراكيبَ في مَكانِهَا الْمُناسِبِ.

هٰؤلاء فائِزاتٌ /هٰذانِ الدَّليلانِ / تلكَ بَطّارِيَّةٌ / أُولٰئِكَ الصّالِحونَ / هٰؤلاءِ الْأَعداءُ / هاتانِ الزُّجاجَتانِ

مفرد مؤنّث	مثنّى مذكّر	مثنّى مؤنّث
تلك بَطّارِيَّةٌ آن باطری است.	هذان الدَّليلانِ این دوراهنما	هاتانِ الزُّجاجَتانِ این دوشیشه

جمع مذكّر سالم	جمع مؤنّث سالم	جمع مكسّر
أُولٰئِكَ الصّالِحونَ آن درستکاران	هٰؤلاء فائِزاتٌ اینان برنده‌اند.	هٰؤلاءِ الْأَعداءُ این دشمنان

هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم دارای ال بیاید:
اسم اشاره را به صورت مفرد (این یا آن) ترجمه می کنیم.
اسم بعد از اشاره را مشار الیه یا تابع می گوییم.

● اَلتَّمرينُ الْخامِسُ: ضَعِ الْمُتَرادِفاتِ وَ الْمُتَضادّاتِ في مَكانِهَا الْمُناسِبِ. = ≠

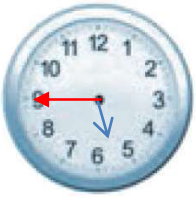
ضياء/ نامَ / ناجِح / مَسرور / قَريب / جَميل / نِهايَة / يَمين / غالِيَة / شِراء / مَسموح / مُجِدّ

رَخيصَة ≠ غالية ارزان ≠ گرانبها ، ارزشمند	راسِب ≠ ناجح مردود ≠ قبول	يَسار ≠ يمين چپ ≠ راست
بَيْع ≠ شِراء فروش ≠ خريد	بِدايَة ≠ نِهاية آغاز ≠ پايان	بَعيد ≠ قريب دور ≠ نزديک
رَقَدَ = نام خوابيد، بستری شد	قَبيح ≠ جميل زشت ≠ زيبا	نور = ضياء نور ، روشنايی
حَزين ≠ مسرور اندوهگين ≠ شاد	مُجتَهِد = مُجِدّ کوشا ، تلاشگر	مَمنوع ≠ مَسموح غير مجاز ≠ مجاز

● اَلتَّمرينُ السّادِسُ: أُرْسُمْ عَقارِبَ السّاعاتِ.

اَلْخامِسَةُ وَ الرُّبْعُ

اَلثّامِنَةُ وَ النِّصْفُ

اَلسّادِسَةُ إلّا رُبْعاً

اَلْبَحثُ الْعِلمیُّ برگرد

اِبْحَثْ فِي الْإِنترنِتِ أَوِ الْمَكتَبَةِ عَن نَصٍّ قَصيرٍ أَوْ جُمَلٍ بِاللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ حَوْلَ عَظَمَةِ مَخلوقاتِ اللّٰهِ، ثُمَّ تَرجِمْهُ إِلَى الْفارسيَّةِ مُسْتَعيناً[٤] بِـمُعْجَمٍ عَرَبيٍّ – فارسيٍّ.
دراینترنت یاکتابخانه دنبال متنی کوتاه یاجملاتی به زبان عربی پیرامون عظمت مخلوقات بگردید، سپس آن را با استفاده از فرهنگ لغت عربی-فارسی به فارسی ترجمه کنید.

﴿وَ يَتَفَكَّرونَ فِي خَلْقِ السَّماواتِ وَ الْأَرضِ رَبَّنا ما خَلَقْتَ هٰذا باطِلاً﴾ آلُ عِمران: ١٩١
و در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند ؛ پروردگارا این را بیهوده نیافریده‌ای.

خلق اللّه سبحانه وتعالى الكون وخلق الانسان ليعبداللّه ويتفكّر فى خلقه وكائناته.
خداوند پاك و منزه و بلندمرتبه هستی را خلق کرد و انسان را آفرید تا خداوند را عبادت کند و در آفرینش و هستی‌اش تفکر کند.

فلم يخلق أيّ شيء عبثا. من الأمور الّتي يجب التّفكر فيها ورؤية عظمة الخالق فيها: خلق البحار والمحيطات والأنهار والتّفكّر في خلق الجبال.
پس هیچ چیز را بیهوده نیافریده است و از جمله اموری که بایددر آن تفکر کرد وعظمت آفریدگار را در آن دید: آفرینش دریاها واقیانوس‌ها و رودها و اندیشیدن در آفرینش کوه‌هاست.

جِبالُ كَبيركوه في مَدينَةِ بَدرَة بِمُحافَظَةِ إيلام
رشته کوهِ کبیر کوه در شهر بدره در استان ایلام

خلق البحار والمحيطات والأنهار والتّفكّر في خلق الجبال.
آفرینش دریاها و اقیانوس‌ها و رودها و اندیشیدن در آفرینش کوه‌هاست.

ومن أعظم الكون، التّفكر في اليوم الآخر،يوم الحساب.
و از بزرگترین اندیشه ها در هستی، تفکر در روز قیامت روز حساب است.

اللّهمّ ثبّتنا في اليوم العظيم.
خدایا ما را در این روز بزرگ ثابت قدم کن.

شاطِئُ كوشكُنار في مُحافَظَةِ هُرمُزجان
ساحل کوشکنار در استان هرمزگان

عَينُ راميان في مُحافَظَةِ غُلِستان
چشمه رامیان در استان گلستان

وادي دَلْفارْد في مُحافَظَةِ كِرمان
دره دلفارد در استان کرمان

کوشکنار در غرب استان هرمزگان دارای ساحل شنی زیبا در کنار صخره های بزرگ است.
چشمه گل **رامیان** یا دالان بهشت از جاهای دیدنی در استان گلستان به شمار می رود و یکی از عمیق ترین چشمه آب سرد جهان است.
ییلاق **دلفارد** دارای آبشار دلفارد یا دره گلم دخترکش در ۴۷ کیلومتری شهر جیرفت دراستان کرمان یکی از جاذبه‌های طبیعی و مراکز دیدنی است .
لغت گلم به معنی حوضچه آبی.

[٤] مُسْتَعيناً بِـ : با استفاده از

#بیشتر بدانیم

اسم اشاره و صفت اشاره

درزبان فارسی برای اشاره کردن به اشخاص و اشیاء از کلمات «این» برای نزدیک و آن برای دور» استفاده می‌کنیم:

ضمیر اشاره ⬅ این، دانش‌آموز است. آنها، شاخه هستند.

صفت اشاره ⬅ این دانش‌آموز، موفق است. آن شاخه‌ها، تر و تازه هستند.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

همین عبارت‌ها در عربی این گونه می‌شود:

هذا تلميذٌ. تلك غصون.

هذا التلميذ ناجحٌ. تلك الغصون نضرةٌ.

- در متن درس با عبارت‌های زیر روبرو شدیم:

من ذا ألذي أوجدها في الجو مثل الشرره ذاك هو اللّه الّذي أنعمه منهمره

ذا همان "هذا " بوده به معنای (=این) که حرف" هاء" برای تنبیه به کار می‌رود.

و برای اینکه به دور دلالت کند، حرف "کاف" را برای آن بکار می‌برند." ذاك "

و دورتر" حرف لام "رو هم اضافه می‌کنند، می‌شود: ذلك

● اسم اشاره در زبان عربی:

۱) اسم اشاره به نزدیک:

مفرد مذکر: هذا مفرد مؤنث: «هذهِ»

مثنی مذکر: هذانِ، هَذَينِ مثنی مؤنث: «هاتانِ، هاتِينِ»

جمع:«مذکر و مؤنث» هؤلاء

۲) اسم اشاره به دور

مفرد مذکر: ذلِكَ مفرد مؤنث: تلكَ

~~مثنی مذکر: ذانِكَ، ذَينِكَ~~ ~~مثنی مؤنث: تَانِكَ، تَينِكَ~~ نیاز به یادگیری مثنی نیست.

جمع: «مذکر و مؤنث» اولئكَ

۳) اسم اشاره به مکان:

هُنا (اینجا): برای اشاره به نزدیک« اینجا» هُناكَ(آنجا): برای اشاره به مکان متوسط هُنالِكَ(آنجا): برای اشاره به مکان دور

● ترجمه اسم اشاره:

اگر بعد از اسم اشاره اسمی داراي(ال)بیاید، لازم است که اسم اشاره به صورت مفرد (این) و (آن) ترجمه شود؛ و برعکس اگر اسم بعد از آنها نکره (بدون ال)باشد، اسم اشاره طبق صیغه‌ي خود و مشارٌالیه به صورت مفرد ترجمه می‌شود.

هذا المُعَلِّمُ حاذِقٌ: این معلّم، ماهر است. | هذا مُعَلِّمٌ حاذِقٌ: این، معلّمی ماهر است.

هذانِ المُعَلِّمانِ حاذِقانِ: این معلّمان، ماهر هستند. | هذانِ مُعَلِّمانِ حاذِقانِ: اینان، معلّمانی ماهر هستند.

هؤلاءِ الْمُعَلِّمُونَ حَاذِقُونَ: این معلّمان، ماهر هستند. | هؤلاءِ مُعَلِّمُونَ حَاذِقُونَ: اینان، معلّمانی ماهر هستند.

تذکر: برای جمع غیر عاقل از اسم اشاره مفرد مؤنث استفاده می‌کنیم.

هذهِ (تلكَ) الأشجارُ باسِقَةٌ: این(آن) درختان، بلند هستند. | هذهِ (تلكَ) أشجارٌ باسِقَةٌ: اینان(آنان)، درختانی بلند هستند.

نقش و اعراب

۱) اگر اسم بعد از اسم اشاره دارای «ال» بود، به آن تابع یا مشارٌإلیه گویند.

هؤلاءِ النّاسُ يُكْرِمُونَنِي. این مردم، مرا گرامي مي دارند. «النّاسُ: مشارٌ إليه و تابع»

۲) اگر اسم بعد از اسم اشاره نکره باشد نقش خبر را دارد:

هذا كاتِبٌ : این نویسنده است. « كاتِبٌ: خبر و مرفوع»

DaneshSad
دانش صد